

TROPEN

PLANTAARDIGE INSPIRATIE VOOR BEDRIJFSKEUKENS

BOS+ en ProVeg helpen bedrijven en organisaties om hun bedrijfs catering te verduurzamen en ontbossingsvrij te maken. We leggen de focus op het uitbreiden of verbeteren van het plantaardige aanbod en op het gebruik van eerlijke handelsproducten zoals koffie en chocolade. Deze producten hebben namelijk een grote impact op ontbossing in de tropen. Door op de vraag in België in te spelen, realiseren we een positieve impact in landen met tropisch bos.

In 2024 ondersteunden we bedrijven en organisaties zoals Ikea, Colruyt en de negen Gentse sociale restaurants om hun keukens duurzamer en plantaardiger te maken.

HERSTEL VAN DE MYSTERIEUZE HOOGGELEGEN POLYLEPIS BOSSEN

Eind 2024 zijn we iets meer dan een jaar aan de slag met het project van het Vlaams Fonds voor Tropisch Bos, in samenwerking met Armonia in het Nationaal Park Tunari, Cochabamba (Bolivia). De focus ligt op het herstel van de mysterieuze, hooggelegen polylepisbossen en de iconische vogelsoorten die er leven. Daarnaast werken we nauw samen met lokale en regionale overheden, én met het parkbeheer. Het project heeft intussen geleid tot het herstel van 80 hectare bos met inheemse soorten. Ook de bescherming van 400 hectare natuurlijk bos maakt vooruitgang, dankzij behoudsovereenkomsten met de omliggende gemeenschappen.

Een volgende stap is het duurzaam benutten van het gebied: de eerste voorbereidingen zijn getroffen om foutief aangeplante exotische bomen op een legale manier te kunnen kappen en gebruiken. In deze droge regio werd bovendien een eerste groep gemeentelijke brandbestrijders opgeleid.

De uitvoering verloopt volgens plan. We verwachten het project medio 2025 succesvol af te ronden, met steun van de Vlaamse overheid en onder coördinatie van BOS+, dat het fonds intussen al meer dan twintig jaar beheert.

©Ecociencia

BIJEN EN BEWAKING IN GEMEENSCHAPSBOS IN CONGO

BOS+ begeleidt zes gemeenschappen die een stuk bos toegewezen kregen en het recht dat stuk te gebruiken. Stap voor stap werken we naar een duurzaam bosbeheer dat zorgt voor inkomsten voor de gemeenschap. In 2024 kregen de 6 gemeenschappen imkertraining. De vraag naar honing is hoog, maar de lokale productie is beperkt.

Dit jaar vonden ook de eerste workshops en uitwisselingsmomenten plaats met de gemeenschap van Barumbi Tshopo om te exploreren hoe de gemeenschap zelf kan zorgen voor handhaving van de regels door middel van regelmatige patrouilles. In de toekomst hopen we zo de illegale activiteiten te verminderen en mensen aan te moedigen om toelating te vragen en te betalen bij de gemeenschap.

Ondertussen begeleidt onze partner Tropenbos meer dan 20 andere gemeenschappen in het verkrijgen van de rechten op hun bos met andere fondsen. Zo versterken we elkaar!

©AFFBT Armonia

Sapara-gemeenschap versterkt bescherming van het Amazonewoud

In 2024 leidde de Sapara-bevolking in het Ecuadoraanse Amazonewoud acht nieuwe mensen op om het waardevolle bos in hun territorium beter te beschermen. Zij stippelden boswachtersroutes uit op basis van zones waar meer kans was op ontbossing, illegale jacht en visvangst, en andere activiteiten die het bos en zijn biodiversiteit bedreigden. Ook installeerden ze speciale camera's die de activiteit van de fauna vastlegden. Zo verzamelden ze unieke beelden van de aanwezigheid van jaguars, apen, tapirs, herten en andere diersoorten. Deze beelden maakten ze beschikbaar als video's voor de hele Sapara-gemeenschap, zodat die kon leren over de fauna die nog steeds in hun gebied voorkwam. Daarnaast ontwikkelden ze educatief materiaal voor de lokale scholen en organiseerden ze verschillende workshops over het gebruik van medicinale planten uit het Amazonegebied, kennis die generatie na generatie verder afnam.

Al deze activiteiten droegen bij aan de bescherming van hun deel van het Amazonewoud, dat in totaal 377.000 hectare besloeg.

HERBEBOSSING IN KWILU, RDC

Sinds 2012 herbebest Faja Lobi boomsavanne in de provincie Kwilu rond Idiofa. Sinds 2022 steunt BOS+ Faja Lobi met DGD-middelen, vooral gefocust op versterking van de organisatie op technisch, financieel en administratief vlak. Extra financiering via Ugent droeg bij tot de aanplant van 134 hectare extra bos in 2024 in twee zones. Voor Faja Lobi was 2024 een recordjaar op vlak van aanplanting. Dankzij grote fondsen van WRI, samen met onze en nog andere financiering, plantten ze 2040 hectare bos bij. Daarmee komt de totale herbebossingsteller van Faja Lobi op 8020 hectare. Een resultaat om trots op te zijn!

BOS⁺

JAAR VERSLAG 2024

IN DE BRES VOOR DE EUROPESE ONTBOSSINGSWET

In 2023 trad de Europese ontbossingswet (EUDR) in werking. Deze historische wet eist dat bedrijven verzekeren dat producten die ze op de Europese markt verkopen, geen ontbossing hebben veroorzaakt. In 2024 werd de effectieve uitvoering van de wet met een jaar uitgesteld. Jammer, want het stoppen van wereldwijde ontbossing wordt alleen maar dringender. Gelukkig bleef het daarbij, want er werd ook geprobeerd om de wet uit te hollen nog voor ze effectief in werking trad.

BOS+ liet dit niet zomaar gebeuren. We boden mee weerwerk aan die afzwakkingspogingen, en we blijven ons op een constructieve manier inzetten om van de EUDR een succes te maken.

INHEEMSE BOOMSOORTEN IN BOSLANDBOUWSYSTEMEN IN OEGANDA

In 2024 werden, net zoals in 2023, weer duizenden bomen geplant door Oegandese boeren met de hulp en expertise van onze partner Kyaninga Forest Foundation. Tegelijkertijd loopt een trager proces om gemeenschapsbosbeheer te ondersteunen rond de North-Rwenzori National forest reserve. We begeleiden de omliggende gemeenschappen in het toepassen van agroforestry op hun eigen terreinen in afwachting van de goedkeuring van de samenwerkingsovereenkomst met de National Forest Authority. Als mensen uit de gemeenschap in het reservaat bos mogen aanplanten voor eigen gebruik en onze partner mag herbebossen voor ecosysteemherstel komt dit de gemeenschap en het reservaat ten goede.

VLAANDEREN

NATUURHERSTELWET OVER DE STREEP GETROKKEN

De boerenprotesten begin 2024 waren de aanleiding voor een stevige aanval op natuurwetgeving. Het mikpunt daarvan was de Europese Natuurherstelwet, die nog definitief moest worden goedgekeurd. Het heeft niet veel gescheeld of de wet was er niet gekomen.

BOS+ trok mee aan de kar van de campagne 'Natuur is een zaak van ons allemaal', met de eis aan de Vlaamse regering om de natuurherstelwet er alsnog door te krijgen. Vlaanderen veranderde haar positie niet - waardoor België zich bleef onthouden - maar uiteindelijk werd de wet alsnog goedgekeurd. Gelukkig maar, want nu hebben we een duidelijk kader en doelstellingen voor broodnodig herstel.

Specifiek voor bos zal uitvoering van de wet moeten leiden tot onder meer gezondere bossen, meer duurzaam bosbeheer, meer bomen in de stad en meer houtkanten.

©Martin Corlazzoli

BOSACTIEFONDS & BLOEMEKENSWIJKBOS

Ook in 2024 heeft BOS+ gevochten voor het behoud van een aantal prachtige bossen, die bedreigd worden door nieuwe ontwikkelingen. Zo was er onze strijd voor het Gentse Bloemekenswijkbos: een broodnodig stuk stadsnatuur dat moest wijken voor een stelplaats voor bussen en trams. Ondanks twee lopende juridische procedures tegen het project - waaronder die van BOS+ - besloot De Lijn deze herfst het bos te kappen. "Een strategie van de voldongen feiten een overheidsbedrijf onwaardig" hekelde BOS+ de beslissing in de pers. De golf van steun die op gang kwam was overweldigend, en na enkele zenuwlopende dagen besloot ook de rechter alle werken op de site in afwachting van een verdere uitspraak stil te leggen. Intussen waren er nog lichtpuntjes. In Heist-op-den-Berg wonnen we onze juridische strijd voor het behoud van een geliefd speelbos, en in Mechelen werden de plannen voor de bouw van een waterpretpark in het Zennebeemdenbos ingetrokken. Die successen waren er nooit gekomen zonder het aanhoudend protest en verzet van vele, vastberaden burgers en bewegingen. In afwachting van een sterkere regelgeving, moeten we die overwinningen koesteren en vieren, en de bezielaars ervan bedanken. Met de oprichting van een gespecialiseerd fonds - het Bosactiefonds - kunnen we hun strijd sinds vorig jaar ook financieel steunen.

©Tim Dirven

Nieuwe Pro Silva principes

In 1989 ontstond Pro Silva in Europa. Er werden een aantal principes vastgelegd om een meer natuurgericht bosbeheer en duurzame houtproductie te promoten als tegengewicht tegen de intensieve plantagebosbouw die veel ecologische schade veroorzaakt en door de hoge kosten ook niet rendabel was. BOS+ organiseert ook in Vlaanderen een werking rond Pro Silva en formuleerde principes specifiek voor de Vlaamse context. In 2024 publiceerden we na een participatief traject met experts een update van de principes. Verschil t.o.v. 35 jaar geleden is dat we Pro Silva nu ondubbelzinnig promoten als een beheervorm om houtproductie ook als een volwaardige functie in bossen te behouden aangezien die in Vlaanderen onder druk staat. Ook de impact van klimaatverandering is een belangrijke factor in de nieuwe principes.

25 jaar samenwerking met Limburg.net

In februari 2024 plantten we samen met leerlingen van Vrije Basisschool Lillo's Klavertje 0,5 hectare nieuw bos aan in Houthalen-Helchteren. Een waardevolle uitbreiding van het Hortelbos (ca. 16 hectare), één van de ondertussen 18 bossen die we plantten in opdracht van afvalintercommunale Limburg.net. In 1999 werd, ook in Houthalen-Helchteren, het eerste bos geplant met hulp van Prins Laurent. De samenwerking Limburg.net - BOS+ loopt dus ondertussen een kwart eeuw. Deze is uniek op vlak van looptijd maar ook op vlak van impact: weinig bedrijven of organisaties buiten de natuursector kunnen 93 hectare nieuw bos op hun conto schrijven.

©Vilda - Yves Adams

Wonderwoudjes bereiken mijlpaal: 20ste aanplant in Denderleeuw

In 2024 bereikte het Wonderwoudjes-initiatief van BOS+ een bijzondere mijlpaal: in Denderleeuw werd het twintigste Wonderwoudje aangeplant. Deze kleine, biodiverse bossen worden samen met lokale partners, gemeenten en buurtbewoners ontwikkeld op plekken die eerder bestonden uit monotone grasvelden of verharding. Het project in Denderleeuw werd gerealiseerd in samenwerking met buurtbewoners en leerlingen van VBS De Wereldboom, en groeide uit tot een inspirerend voorbeeld van ecologische én sociale meerwaarde.

Wat Wonderwoudjes uniek maakt, is de participatieve aanpak. In Denderleeuw werkte de buurt gedurende het jaar actief mee aan het ontwerp, met ruimte voor hun ideeën, wensen en bezorgdheden. Zo wordt niet enkel natuur aangeplant, maar ook een plek gecreëerd die gedragen is door de gemeenschap en uitnodigt tot ontmoeting, spel en ontdekking. De feestelijke aanplant in december bracht jong en oud samen. Leerlingen van het derde tot zesde leerjaar hielpen enthousiast mee de bomen planten, en ook buurtbewoners konden de handen uit de mouwen steken.

Wonderwoudjes bieden een antwoord op meerdere uitdagingen tegelijk: ze versterken de biodiversiteit, creëren verkoeling tijdens hete zomers, helpen water infiltreren bij hevige regenval en zorgen voor meer sociale cohesie in de buurt. BOS+ ziet het initiatief dan ook als een krachtig instrument in de strijd tegen de gevolgen van de klimaatverandering én voor het herstel van natuur dicht bij mensen.

23,36 HECTARE NIEUW BOS IN VLAANDEREN!

BOS+ zorgde in 2024 mee voor 23,36 hectare extra bos op verschillende locaties in Vlaanderen. We ondersteunden lokale overheden en particulieren bij hun bosuitbreidingsplannen via het 'Meer bos in Vlaanderen'-programma. BOS+ hielp hen bij de zoektocht naar bebosbare grond, de aanplantingsplannen, de subsidie- en vergunningsaanvragen, de terreinvoorbereidingen, het bestellen van plantgoed en wildbescherming, en bij de organisatie en begeleiding van de plantacties.

We organiseerden 29 plantacties waarbij 3051 mensen hun handen uit de mouwen staken en hun voeten in laarzen om de 43704 boompjes van die bossen aan te planten.

Week van het bos

Van 8 tot 15 oktober 2024 vond de jaarlijkse Week van het Bos plaats, een initiatief van het Agentschap voor Natuur en Bos, met BOS+ als een van de kernpartners. Deze editie stond volledig in het teken van biodiversiteit en het belang van een gezond bosecosysteem.

Met meer dan 22.000 enthousiaste leerlingen en ruim 1.100 klassen die deelnamen, was de Week van het Bos 2024 een groot succes.

©Gert Arijs

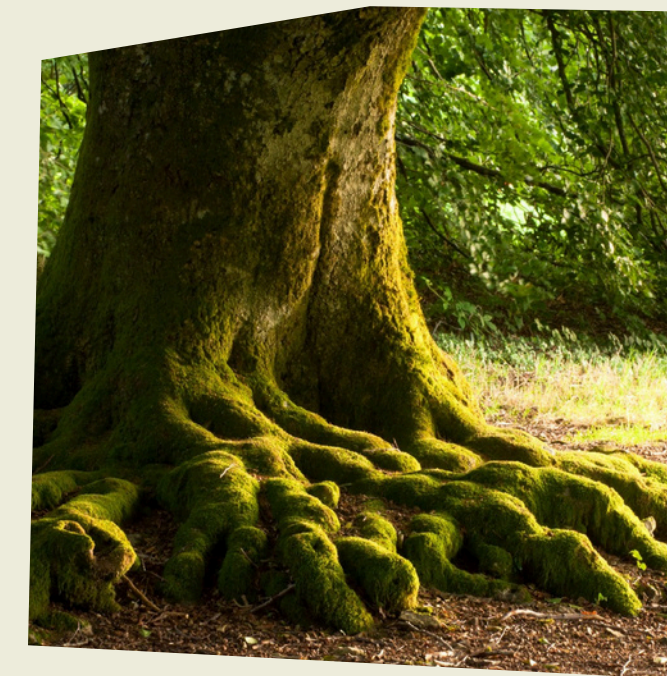
CV MEER BOS

In 2024 plantte de nieuwe coöperatieve vennootschap Meer Bos haar eerste bos in Dilbeek. Het initiatief begon met de oprichting van de organisatie in september 2023, waarbij BOS+, Bond Beter Leefmilieu en particuliere bosliefhebbers medeoprichters zijn. Geïnteresseerden kunnen aandelen kopen en coöperant worden, waarmee Meer Bos gronden zoekt, aankoopt en bebost. Coöperanten zijn niet alleen betrokken bij de aanleg en het beheer van de bossen, maar zijn ook wettelijk mede-eigenaar. De focus ligt momenteel op Dilbeek en de Vlaamse Rand rond Brussel, met plannen om in de toekomst uit te breiden naar heel Vlaanderen.

BOS+ zorgt met steun van Vlaams Brabant, ANB en ABB aan de verdere uitbouw van de organisatie en werking van de CV Meer Bos.

©Vilda-Yves Adams

©Vilda - Lars Soerink

INTEGRITEIT

In 2024 werd het volledige integriteitsbeleid van BOS+ onder de loep genomen en geüpdatet. Onze ethische code werd geëvalueerd, de klachtenprocedure werd op punt gezet en alle medewerkers van BOS+ Vlaanderen en tropen werden uitgebreid gesensibiliseerd rond het thema integriteit.

CIJFERS

23,36 hectare nieuw bos in Vlaanderen

29 plantacties

3051 helpende handen op onze plantacties

43 704 nieuwe boompjes aangeplant

224 liter soep/chocomelk werd uitgedeeld tijdens plantacties

46021 websitebezoekers

2005 nieuwe volgers op onze sociale media

11418 lezers van de algemene nieuwsbrief

73 lokale vrijwillige boswachters die hun gebied patrouilleren in Peru

608 personen werden in Ecuador opgeleid als boswachter, cacao producent, boshersteller,...

382 hectare hersteld bos in Ecuador

303.226 hectare bos beschermd in Latijns-Amerika

3 duurzame lokale producentenvereniging die gesteund worden in Peru

FINANCIËLE CIJFERS →

